

Farm Dog Project

– tutkittua tietoa tilojen työkoirista

Teksti: Eija Valtari

Australiassa, Sydneyn yliopistossa on meneillään Dogmanship -niminen tutkimushanke, jonka tavoitteena on selvittää, mitä on käytännössä hyvä ”dogmanship” eli taito kommunikoida koirien kanssa ja taito kouluttaa niitä. Näillä taidoilla on ratkaiseva rooli siinä, että koirasta tulee hyvä seuralainen ja työtoveri.

Karjapaimenen Ihme likka työstää hiehoja Kouvolassa.

KUVATARIA PAHKASALO

Yksi laajan hankkeen tutkimusprojekteista on ”Farm Dog Project”, joka nimensä mukaisesti keskittyy maatilojen työkoiriin. Projektin tavoitteena on tuottaa tietoa, jonka avulla voidaan optimoida koirien suorituskykyä, lisätä niiden hyvinvointia sekä minimoida ns. hylkyjen eli käyttökelvottomiksi osoittautuvien koirien määrää. Keinot voidaan pääsääntöisesti jakaa kahteen luokkaan: ympäristötekijöiden huomioiminen sekä jalostus. Projektin kunnianhimoisena tavoitteena on myös objektiivisesti tunnistaa ja mahdollisimman tarkasti määritellä hyvän työkoiran ominaisuudet. Mitä yksiselitteisemmin ne voidaan kuvata ja mitä laajemmin ne ymmärretään samalla tavoin eri tahoilla, sitä paremmat edellytykset luodaan geenitutkimukselle sekä toimi-

vien jalostusohjelmien laatimisille.

Lokakuussa 2015 ilmestyi projektiraportti ”Valuable behavioral phenotypes in Australian farm dog”, vapaasti käännettynä ”Australian tilakoirien arvokkaat käyttäytymispiirteet”. Siinä kuvataan sekä kvalitatiivisesti että kvantitatiivisesti tilakoirien työkäyttöön ja jalostuksen liittyviä tekijöitä.

Raportissa keskitytään neljään kysymykseen:

- Miten tiloilla käytetään koiria ja mitä niiltä vaaditaan?
- Mikä on Australian tilakoirien taloudellinen arvo?
- Mitkä ympäristötekijät vaikuttavat koirien menestymiseen työssään?
- Miten koiria parhaiten jalostetaan työkäyttöön?

Tutkimusta rahoittivat Australian lihan-

tuottajajärjestö MLA sekä maaseudun teollisuuden tutkimus- ja kehityslaitos RIRDC. Raportti on julkaistu RIRDC:n tutkimusraporttina (www.rircd.gov.au).

Kattavasti tietoa eripuolilta Australiaa

Tutkimusta varten tietoa kerättiin yli 800 tilalliselta eri puolilta Australiaa, ja sitä saatiin reilusta 4 000 koirasta. Tilakoot vaihtelivat alle 500 hehtaaria yli 30 000 hehtaariin ja vastaajien keskimääräinen lammasmäärä oli 2 000–5 000 eläintä ja vastaavasti nautamäärä 100–500 eläintä. Suurimmat laumakoot olivat yli 8 000 nautaa ja/tai yli 25 000 lammasta.

Koska tutkimusta tehdään Australiassa, ovat kelpiet luonnollisesti pääroolissa, mutta tutkimustuloksista hyötynevät kaikki tilakoirien kanssa tekemisissä olevat tahot ja rodusta riippumatta. Konservatiivisten arvioiden mukaan australialaisilla tiloilla on käytössä n. 95 000 koiraa, mutta todellisen määrän arvioidaan olevan lähempänä 300 000 koiraa. Aivan vähäpätöisestä maatalouden resurssista ei siis ole kyse, etenkin kun hyvän koiran arvioidaan tekevän vähintäänkin yhden miehen työt.

Haastatelluilla tilallisilla oli keskimäärin neljä aktiivisesti työskentelevää koiraa. Koirista 92 % oli kelpieitä ja bordercollieita tai niiden risteytyksiä. Karjakoira, koolieita ja niiden risteytyksiä oli n. 4 %, loput olivat luokittelemattomia. Suurin osa koirista toimi yleiskoirina eli niitä käytettiin monenlaisissa työtehtävissä. Kisoihin oli osallistunut 16 % koirista ja vain 2 % koirista oli puhtaasti kisakoiria.

Koiran taloudellinen arvo

Vaikka koiria pidetään tiloilla arvossaan, ei niiden taloudellista arvoa ole aiemmin määritetty samalla lailla kuin tilan muiden tuotannontekijöiden. Osaltaan se

saattaa johtua siitä, että koira koetaan niin paljon muuksikin: se on työkaveri, ystävä, seuralainen ja kiintymyksen kohde. Koirien jalostukseen, ylläpitoon ja koulutukseen liittyvät päätökset on tehty pitkälti kokemus- ja perimätiedon varassa, sillä tutkittua tietoa ei ole ollut helposti saatavilla, jos ollenkaan.

Yhden työkoiran työvuosien tuotoksi arvioitiin n. 29 000 euroa, kun koiran työtunnin hinnaksi laskettiin apumiehen palkka eli 14,5 euroa. Koiran hankinnasta ja ylläpidosta muodostuviksi kustannuksiksi arvioitiin n. 5 600 euroa. Näillä arvioilla sijoituksen tuottokertoimeksi saatiin 5,2.

Turhia kustannuksia tilallisille aiheuttavat koirat, jotka eivät ole käyttökelpoisia syystä tai toisesta. Näitä koiria arvioidaan olevan n. 20 % kaikista tiloille työkoiriksi hankituista koirista. Käyttökelvottoman koiran kustannuksen tilalliselle arvioitiin olevan yli 730 euroa vuodessa, kunnes koirasta tavalla tai toisella hankkiudutaan eroon. Tämä on tutkijoiden mielestä asia, jonka minimoimiseksi tulee tehdä enemmän työtä sekä taloudellisista että eläinsuojelullisista syistä.

Työkoira on siis tiloille taloudellisesti todella järkevä hankinta, ja näin hyvätuottoista sijoitusta kannattaa myös hoitaa optimaalisella tavalla eli huolehtimalla koiran fyysisestä hyvinvoinnista ja kiinnittämällä huomioita koulutukseen ja koulutusmenetelmiin. Tutkimuksen tulosten perusteella tilojen koiranpidossa on vielä runsaasti kehitettävää optimitulokseen pääsemiseksi.

Tilakoirien, kuten myös tuotantoeläinten, epäinhimillinen kohtelu, tai edes epäily sellaisesta, herättää kuluttajissa yhä herkemmin paheksuntaa, eikä se ole hyväksi toimialan maineelle. Tutkijat huomauttavat, että tämäkin on tärkeä syy huolehtia koirien hyvinvoinnista. Se on myös yksi lisäsy pyrkii kehittämään koirista mahdollisimman taitavia paimennettävien eläinten käsittelyssä.

Puurtajia parhaasta päästä

Tiloilla käytettävien koirien on oltava fiksuja, taitavia ja hyväkuntoisia. Yhdessä osatutkimuksessa haluttiin kvantifioida niitä fyysisiä suorituksia, joita koirilta vaaditaan lammastilojen kiivaimpina työsesonkeina. Tavoitteena oli mitata yh-

Sanna-Mari Lohvan Pilvi kuljettaa lypsikkejä. Toimivan työkoiran arvoa ei voi rahassa mitata.

KUVATARIA PAHKASALO 2016

dentoista päivän pituisen sesonkihuipun aikana koirien kulkemia matkoja, matkanopeuksia sekä sykettä. Näihin työpäiviin sisältyi eläinten kokoamista ja siirtämistä laitumilta sekä häkittämistä sekä hoitotoimenpiteiden suorittamista.

Kerättyjen tietojen mukaan kiireisimpinä aikoina koirat työskentelivät keskimäärin 5 tuntia päivässä, 5 päivää viikossa. Päivän aikana ne liikkuvat keskimäärin 40 km ja parhaimmillaan vauhtia oli n. 37 km/t.

Koiriin kiinnitettiin GPS -paikannin sekä sykemittari. Koirien mitatut työrupeamat kestivät 37 minuutista yli kymmenen tuntiin. Kaikki tutkitut koirat pystyivät liikkumaan yli 40 km yhden päivän aikana, ja laitumilta eläimiä hakevat koirat ylittivät säännöllisesti tuon päivämatkan. Valitettavasti koirien sykettä ei saatu mitattua, sillä anturit ja mittarit putosivat matkasta jo alkumetreillä. Tutkimuksessa myös havaittiin, että koirat, kunhan niille suotiin lepoa, olivat täysin kykeneviä työskentelemään kymmenenkin tuntia päivässä. Tutkijoiden harmiksi puhti loppuikin GPS -laitteista ennen kuin koirista. Teknologiasta, esimerkiksi älytekstiileistä, toivotaan apua tuleviin mittauksiin, jotta koiria voitaisiin tutkia vielä monipuolisemmin.

Toiveena on, että tällaisten mittausmenetelmien ja tutkimustulosten avulla tilalliset voisivat jatkossa paremmin suunnitella koiriensa käyttöä ja siten välttää turhia, väsymyksestä johtuvia loukkaan-

tumisia. Tiedoista voi olla hyötyä myös silloin, kun huolehditaan koiran fyysisen kunnan ylläpidosta vähemmän kiireisinä aikoina.

Ympäristötekijöillä on väliä

Kaikista työkäyttöön sopimattomista koirista vain n. 10 % ei soveltunut tehtävänsä terveyden tai fyysisten vikojen vuoksi. Suurin syy hylkäämiseen oli siis koiran käyttäytyminen. Noin 54 %:lla hylätyistä koirista selitys oli puutteellinen tai olematon paimennusvietti, 26 %:lla oli luonneongelmia ja 10 %:n kanssa syynä olivat koulutusongelmat.

Koirien käyttäytymiseen voidaan vaikuttaa jalostuksella, mutta yhtäläisiä siihen vaikuttavat ympäristötekijät. Monet viimeaikaiset tutkimustulokset viittaavat siihen, että oppimiseen vaikuttavat huomattavissa määrin sekä koiran elinolosuhteet että käytetyt koulutusmenetelmät. Koiran hyvinvointi ja oppiminen kulkevat siis käsi kädessä. Poliisin ja armeijan koiria tutkittaessa on myös havaittu, että ohjaajan persoonallisuudella sekä suhteella koiraan on suuri vaikutus koulutuksen lopputulokseen sekä koiran suoriutumiseen työtehtävissään.

Yhdessä Farm Dog Project -tutkimuksen osassa selvitettiin tilakoirien käyttäytymiseen eniten vaikuttavat ympäristötekijät. Mahdollisia tekijöitä listattiin 33 kappaletta, jonka jälkeen tilallisilta kerätyn tiedon pohjalta tilastollisesti määriteltiin, mitkä tekijät korreloivat

Suomessakin työkoiria on usein tiloilla useampia. Karjapaimenen Ihme likka ja Kumma Kimma kotona hiehoilla.

KUVATARIA PAHKASALO

parhaiten koiran työmenestyksen (koira on aktiivisessa työkäytössä) kanssa. Vahvasti korreloivia tekijöitä löytyi lopulta seitsemän, joista osa ehkä tuntuu itseltään selviltä. Ensimmäiset neljä tekijää ovat enemmän koirasidonnaisia ja jälkimmäiset kolme liittyvät omistajan käyttäytymiseen.

1. Koiran rotu: Tutkimuksen reilun 4 000 koiran joukossa oli bordercolleiden, kelpien sekä niiden risteytysten lisäksi myös koolieita ja karjakoiria ja niiden risteytyksiä. Karjakoiraristeytyksissä oli huomattavasti muita ryhmiä enemmän työhön kelpaamattomia koiria.
2. Elinolosuhteet: Olosuhteilla, joissa koiria pidettiin, oli merkittävä korrelaatio koirien menestykseen. Parhaimmiksi asuintiloiksi osoittautuivat yhden tai useamman koiran tarhat. Koiran asuttaminen häkissä tai pitäminen ketjussa ei näyttänyt olevan hyvästä. Sisätiloissa ihmisten kanssa asui koirista vain noin 5 %. Määrä oli niin pieni, ettei tulos ole kovin luotettava, mutta tulokset viittaisivat siihen, että sisällä asuvien koirien menetys oli tarhassa eläviä koiria heikompi. Jotkut kouluttajat selittävät tätä sillä, että kotona ”vapaa-aikaansa” viettävältä koiralta ei systemaattisesti vaadita koulutettujen käskyjen noudattamista, jonka takia ne ikään korruptoituvat.
3. Kisaaminen: Tässä osassa tutkimusta oli n. 1 800 koiraa, joista 15 % osallistui paimennuskisoihin. Kisaamisella ja

koiran työmenestyksellä oli vahva korrelaatio. Lisäksi havaittiin, että parhaiten kisoissa menestyvien koirien työskentelytapa oli paimennettavia eläimiä vähiten stressaavaa. Tästä aiheesta oli myös erillinen osaprojekti, jossa yritettiin hakea vastausta siihen, minkälaisia koiria tilallisten kannattaisi suosia, jotta eläinten käsittely olisi mahdollisimman tehokasta ja eläinystävällistä. Vastaus oli, että kisoissa menestyjiä, mutta mitään yksittäisiä ominaisuuksia ei eritelty.

4. Koiran hankintakä: Ne omistajat, jotka olivat hankkineet koiran yli puolen vuoden ikäisenä, näyttivät epäonnistuneen koiransa kanssa keskimääräistä useammin. Parhaiten onnistuivat ne, jotka hankkivat alle nelikuisen pennun tai pitivät oman kasvattinsa.
5. Sähköpanta: Sähköpannan käyttäminen ja koiran huono menestys korreloivat vahvasti. Valtaenemmistö (93 %) omistajista ilmoitti, ettei käytä sähköpantaa.
6. Valmius käyttää rahaa: Tilallisilta kysyttiin, paljonko he olisivat valmiita käyttämään rahaa hyvän koiran pelastamiseksi. Keskimäärin omistajat olivat valmiita maksamaan 750–1000 euroa eli melko vähän näinkin tuottoisasta resurssista. Vastaajista 12 % oli valmiita maksamaan yli 3 500 euroa, ja heidän koiransa menestyivätkin suhteellisesti parhaiten. Tämä tekijä kertonee omistajan arvostavasta suhtautumisesta koiraansa, mikä

puolestaan vaikuttaa positiivisesti koiran käyttäytymiseen.

7. Omistajan persoonallisuus: Omistajien persoonallisuutta määritettiin viiden persoonallisuustyyppin mukaan (The Big Five). Näistä viidestä tyyppistä ainoastaan omistajan tunnollisuudesta saamat pisteet korreloivat vahvasti koiran menestyksen kanssa. Siis omistajalla, jolle on tyyppillistä mm. järjestelmällisyys, itsekuri, harkitsevuus, velvollisuudentuntoisuus ja päämääräsuuntautuneisuus, on keskimääräistä paremmat mahdollisuudet saada koirastaan hyvä työkoira.
- Niistä 26 ympäristötekijästä, joille ei löytynyt vahvaa korrelaatiota, etsittiin vielä ristiintaulukoinnin avulla mahdollista yhteyttä koiran työmenestykseen. Analyysin avulla löytyi viisi muuta tärkeää selittävää tekijää:
1. Koulutetun koiran ostaminen ei ole oikotie onneen. Valmiiksi koulutetuilla koirilla oli yllättäen huonoin todennäköisyys menestyä. Vastausten mukaan lupaavin tulevaisuus oli omistajan omilla kasvateilla tai kouluttamattomina hankituilla koirilla.
 2. Palkitsemiseen perustuvilla koulutusmenetelmillä ja koiran menestyksellä osoittautui olevan vahva riippuvuus. Suurin osa vastaajista ilmoitti käyttävänsä positiivista vahvistamista ainakin jossain vaiheessa koiran koulutusta.
 3. Koiran fyysisestä kunnosta huolehtiminen edesauttaa koiran menestystä tilatöissä, ja suhteellisesti parhaiten menestyivät koirat, joita omistajat ilmoittivat lenkittävänsä vähintään kahdesti päivässä lepokausien aikana.
 4. Vakuutuksilla ja koiran menestyksellä on yhteyttä, sillä vakuutuksen koiralleen ottaa todennäköisesti omistaja, joka arvostaa koiraansa. Koiransa vakuuttaneita tilallisia oli vain vajaa 10 % kaikista.
 5. Omistajan suhde koiraan on myös yhteydessä koiran menestykseen. Vastaajista n. 54 % piti koiraa

”työkaverinaan”. Heillä oli hieman parempi todennäköisyys onnistua koiransa kanssa kuin niillä, jotka pitivät koiraa ”alaisenaan”. Näitä pienempi todennäköisyys onnistua oli koirilla, joita omistaja piti ”seuralaisena” ja heikoin tilanne oli koirilla, joita omistaja piti ”vain työpaikan resurssina”.

Ympäristötekijöitä, joille ei löydetty tilastollista yhteyttä koiran työmenestykseen, olivat: mistä koira oli hankittu (kasvat-
tajalta vs. oma kasvatti), hankintahinta, sukupuoli, viimeisen viiden vuoden eläinlääkärikulut, koiran käyttötapa (yleiskoira, keräävä koira, farmikoira, kisakoira), omistajan eläinten koulutustutkinto tai osallistuminen koirakursseille/-koulutuksiin, omistajan ikä tai sukupuoli, omistajan muut persoonallisuuspiirteet kuin tunnollisuus, omistajan koiramäärä tai oma kasvatus työ.

Jalostetaan, mutta mitä?

Farm Dog -projektin yhden osa-alueen tavoitteena oli selvittää, miten jalostuksen avulla voidaan vaikuttaa koirien työmenestykseen. Tässä tutkimuksessa keskityttiin vain yhteen rotuun eli kelpieen.

Kun tutkitaan käyttäytymisen geneettikkaa, on haasteena käytösten tarkka määrittäminen ja mittaaminen. Heti aluksi nousi kysymys siitä, mitkä koirien käytöspiirteet ovat tilallisten kannalta arvokkaimmat. Lisäksi oli selvitettävä käytettävät termit ja mitä niillä täsmälleen tarkoitetaan, sillä mitään yhtenäistä ja yleisesti hyväksyttyä käsitteistöä ei löytynyt työn pohjaksi.

Tärkeimmät termit löytyivät analysoimalla koirien käyttöön ja koulutukseen liittyviä oppaita. Termien epämääräisyys ja häilyvyys niissä hämmästytti tutkijat ja selittää ne osaltaan sekaannusta niiden lukijoidenkin parissa. Analyysin perusteella koiran tärkeimmät, tai ainakin oppaissa useimmin mainitut, ominaisuudet ovat cast, head, bark, eye, force, hold, confidence ja keenness.

Yksi suosittu tapa kerätä tietoa koirien käyttäytymisestä on pyytää omistajalta arvio kyselylomakkeen avulla. Kun otos on riittävän suuri, tasaantuu tuloksissa yksittäisen omistajan mahdollisesti hieman vinoutunutkin arvio koirastaan. Tällaisia kyselylomakkeita on jo useita käy-

tössä, mutta nopeasti havaittiin, etteivät ne soveltuneet tähän tarkoitukseen muun muassa siksi, että niistä puuttui täysin koiran työhön ja työkäyttöön liittyvät kysymykset.

Tarvittavaa tiedonkeruuta varten kehitettiin uusi lomake, jonka avulla omistajat voivat arvioida koiraansa sekä työtilanteissa karjan parissa että ”karjattomissa” tilanteissa. Lomakkeen avulla pyritään siis selvittämään koiran käyttäytymistä kahdesta näkökulmasta: koiran persoonallisuus (luonne) ja koiran paimennuskäyttäytyminen. Ensimmäisessä kehitettiin hyväksi laajassa käytössä olevaa C-BARQ kyselyä ja jälkimmäisessä aiemmin määriteltyjä työkäyttöön liittyviä termejä.

Lomakkeen käytettävyyttä ja omistaja-arviointien luotettavuutta testattiin vertaamalla niitä asiantuntijoiden koirista tekemiin arvioihin sekä muiden yleisesti käytössä olevien käytös- tai luonnetestien tuloksiin. Arviot ja tulokset vastasivat suhteellisen hyvin toisiaan, joten johtopäätös oli, että omistajien tekemiä arvioita koiristaan voidaan käyttää riittävän yhtenäisen datan keräämiseen ja jatkotutkimuksiin.

Paimenen genetiikkaa

Kasvattajia kiinnostaa erityisesti tietyn ominaisuuden heritabiliteetti eli periytyvyysaste. Se osoittaa, kuinka paljon tietyn ominaisuuden esiintyminen johtuu yksilön biologisista tekijöistä ja kuinka paljon ympäristöstä. Mikäli ominaisuuden periytyvyysaste on hyvin pieni, ei kyseiseen ominaisuuteen voida vaikuttaa jalostuksella, koska geeneillä ei ole juurikaan vaikutusta ominaisuuden ilmenemiseen, vaan vaihtelu ja yksilöiden väliset erot johtuvat valtaosin ympäristötekijöistä.

Tutkijat kävivät läpi yli 80 000 koiran sukutaulun, kun he määrittivät working kelpie -rodun ominaisuuksien periytyvyysasteita. Tulokset osoittavat, että monet työkoirien arvostetuista ominaisuuksista, kuten koulutettavuus tai ”eläinfiilis”, ovat vahvasti periytyviä. Alustavia laskelmia tehtiin 22 eri paimennusominaisuuden periytyvyysasteesta. Esimerkiksi cast, force, eye, natural ability ja bite näyttäisivät olevan ominaisuuksia, joihin voidaan hyvin vaikuttaa jalostuksella. Sen sijaan periytyvyysaste oli pieni esimerkiksi

ominaisuuksille gather, hold, balance ja initiative.

Periytyvyysasteiden lisäksi tutkijat laskivat kelpieille myös jalostusindeksin (Estimated Breeding Value, EBV), jota voidaan hyödyntää monimutkaisesti periytyvien tai periytyvyysasteeltaan keskin-kertaisten tai heikkojen ominaisuuksien kohdalla. Jalostusindeksin avulla voidaan myös kartoittaa sukulinjoja ja niiden ominaisuuksia.

Nämä tulokset ovat todellakin vasta alustavia ja lähinnä vain osoittavat, että paimennusominaisuuksille on mahdollista määrittää periytyvyysasteet. Tulevaa ja toivottavasti myös jatkuvaa tiedonkeruuta varten on avattu portaali, jossa omistajat – myös muut kuin australialaiset – voivat tallentaa tiedot työkoiristaan arviointilomakkeelle ja sitä kautta yhteiseen tietokantaan. Mitä enemmän tietoa saadaan kerättyä, sen monipuolisempia ja tarkempia analyyseja on mahdollista tehdä ja sen enemmän kasvattajat niistä hyötyvät.

Tutkijat myös vertasivat eroja kahden toisistaan erkaantuneen rodun, working kelpien ja australiankelpien, perimässä. Working kelpieitä, joille on oma rekisterinsä, on jalostettu niiden työominaisuuksia vaalien. Australiankelpiet, jotka rekisteröidään sikäläiseen kennelliittoon, ovat harrastus- ja seurakoiria, ja niiden jalostus on pitkälti keskittynyt ulkomuotoon.

Vertailussa paljastui, että working kelpieissä on jalostuksella erityisesti vaikutettu geenialueeseen, joka liittyy kivun sietoon sekä muistiin, tässä tapauksessa korkeaan kipukynnykseen sekä pelon unohtamiseen. Kasvattajat ovat siis jalostustyössään suosineet rohkeita koiria, jotka kykenevät työskentelemään vaativissa olosuhteissa. Coil, yksi rodun legendaarisista kantakoirista, tunnetaan juuri näistä ominaisuuksista. Sen kerrotaan voittaneen vuoden 1898 kisan Sydneysä toinen etujalka murtuneena.

Kennelliittoon rekisteröityjen koirien jalostuksessa on sen sijaan vaikutettu alueeseen, jonka geenit liittyvät sekä ulkomuotoon että turkin väriin. On mielenkiintoista, että hiirillä saman geenialueen läheltä on tunnistettu geeni, joka liittyy hyperaktiivisuuteen. Jää nähtäväksi, päteekö se myös koiriin.

Mitä seuraavaksi?

Tämä kattava tutkimus osoittaa, että paimenkoirat ovat merkittävä resurssi tiloilla, ja vielä enemmän niistä saadaan hyötyä silloin, kun niiden ylläpitoon, käyttöön ja koulutukseen paneudutaan huolella. Koiran kaikinpuolinen hyvinvointi sekä omistajan ja koiran välinen hyvä suhde edesauttavat koiraa menestymään työssään.

Tutkimuksen avulla on kerätty faktaa ja luotu pohjaa jatkotutkimuksille, joiden avulla mahdollisesti voidaan entisestään optimoida koirien käyttöä tiloilla sekä kehittää käytäntöjä, jotka parantavat sekä paimenten että paimennettävien hyvinvointia.

Tutkimuksen puitteissa on myös luotu arviointimenetelmä varta vasten paimenkoirille sekä puitteet tietojen systemaattiselle keräämiselle jalostuksen avuksi. Myös me suomalaiset paimenkoirien omistajat voimme tallettaa tiedot koiristamme tulevia tutkimuksia varten. Lomake löytyy osoitteesta: http://sydney.edu.au/vetscience/research/animal_behaviour/farmdog/surveys.shtml

Paimennuskäyttäytymistä kuvaavat tärkeimmät termit

Cast	Koira ensimmäisenä liikkeenään lähtee eläinten taakse (suhteessa ohjaajaan) siirtääkseen niitä kohti ohjaajaa, toisin sanoen hakukaari.
Gather	Koiraa kerää kaikki eläimet laumalta yhdeksi laumaksi.
Force	Paine, jota koira käyttää eläinten liikuttamiseen.
Cover	Liike, jota koira tekee pitääkseen eläimet yhdessä.
Heading	Koiran liike eläinten eteen, jotta se saa eläimet pysähtymään tai vaihtamaan suuntaa.
Hold	Koira pitää eläimet yhtenä laumana
Balance	Koiran paikka suhteessa eläimiin ja ohjaajaan, josta se saa tehokkaimmin siirrettyä eläimet haluttuun paikkaan tai suuntaan.
Break	Liike tai sarja liikkeitä, jotka koira suorittaa kiertääkseen eläimet tai muuttaakseen niiden suuntaa, silloin kun eläimiä erkanee pääryhmästä.
Backing	Koiran hyppääminen lampaan selkään auttaakseen eläimiä liikkumaan eteenpäin ahtaassa tilassa kuten rännissä tai lastaussillalla.
Initiative	Oma-aloitteisuus
Anticipation	Ennakointi
Natural ability	Luontainen eläinten käsittely
Eye	Koira pysyy paikoillaan ja tuijottaa eläimiä tai vaanii niitä.
Confidence	Itseluottamus
Calmness	Rauhallisuus
Boldness	Rohkeus
Bark	Haukkuminen
Bite	Pureminen

Lisätietoja Dogmanship -projektista osoitteesta:

<http://sydney.edu.au/vetscience/research/dogmanship/index.shtml>

A taste of Sweden

BOZITA
ROBUR TRIBUTE
The Functional Dog Food

Lantmännen Doggy AB, Finland
Myyrmäentie 2 B, FI-01600 Vantaa
puh./tel. +358 9 454 3396

